

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 4 September 1887. N°. 506.

Abonnementsprijs: franco aan huis, per drie maanden / 1.20. Afzonderlijke nummers van het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau, Warmoesstraat 109, te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 4 regels 80 Cent; voor elke regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Verenigingen 10 Ct. per regel.

Van God den Zoon.

ELEDE ZONDAGSOPDEELING.

II.

Want alzoo liet heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eenig geboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in hem geloofd niet verdere, maar het eeuwige leven hebbe. Joh. 3: 16.

De naam Jezus is gegeven door den engel, eer de Messias in het vleesch ontvangen was.

In dezen naam hebben we dus niet te doen met een naam, die gekozen is door eenigen mensch, of allengs door de inwoners van Nazareth voor Jezus is uitgedacht; neen, maar met een naam, die rechtstreeks van Godwege door een opzettelijke boodschap uit den hemel voor Jezus bepaald is.

Want wel is het ongeloof ook in de kringen der Christenen derwijs ingedrongen, dat ook vele geloovigen over zulk een opmerkelijk feit heenleiden, maar op dien stroom mogen we niet mede afdrijven. Eer integendeel moet 's Heeren volk in zulk een goddelijk werk van 's Heeren majesteit weer gaan inleven; het moet weer klare, levende, bezielende werkelijkheid voor ons worden. Ge moet u 'Nazareth kunnen voorstellen, en in Nazareth het kleine, lage woonhuis van Jozef, met den timmermanswinkel in het achterhuis. En naar dat 's dekke, naar dat huis, naar dien man gaat een engel uit. Een engel, die uit de verborgen, geheimzinnige wereld der eeuwige dingen zich plotseling in den droom aan zijn oog ontdekt en als uit den lichtluier der heiligheid voor zijn nachtbewustzijn te voorschijn treedt. En die engel kwam niet uit zichzelf of uit eigen aandrif, maar was gezonden. Gezonden door den Drieënnigen God, en bij die zending kreeg hij den last mee, om voor alle eeuwen en voor alle naties op eenmaal den Naam vast te stellen, waarmee de kinderen der menschen den Zaligheids noemen zouden.

De bijkomstigheid dat deze heerlijke openbaring aan Jozef in een droom te beurt viel, mag in het minst niet misbruikt, om op de volle werkelijkheid of de hooge betekenis ervan ook maar iets af te dingen. Ook ons nachtleven in den droom is in den grond der zaak even werkelijk als het dagleven, waarin we wakker zijn. Al het verschil bestaat enkel voor ons bewustzijn. En of God de Heere ons nu in ons nachtleven bezoekt of in ons dagleven, dit doet aan het feit, dat Hij tot ons komt of ons zijn engel zendt niets af of toe. Ook in den droom is zulk een engel volstrekt geen voortbrengsel van onze verbeelding, maar een openbaring van een hemelgeest, die van buiten af tot ons komt. Overdag heeft dit plaats in een vorm en gestalte, gelijk we dit bij dag behoeven; en in den nacht naar den aard der gestalten die ons nachtbewustzijn treffen kunnen. Maar beide malen is de aanraking van onze ziel door een verschijning uit den hemel even beslissend.

Zoo is en blijft dan de naam Jezus de naam die door God zelf voor den Middelaar bepaald en ons op de lippen gelegd is. Niet onze liefde of onze bewonderende aanbidding, maar Gods eigen bestel moest dien naam vaststellen. Die naam lag in Gods heiligen raad van eeuwigheid vast. Jezus zou zijn wat die raad bepaald had, dat de Middelaar wezen zou. En overmits nu naam en wezen hier elkaar volkomen dekken moest, was er geen onzekerheid of keus tusschen meerdere namen mogelijk. Met goddelijke gewisheid werd uit den raad Gods de naam van JEZUS voor den Messias vastgesteld.

Deze heerlijke, lieflijke, troostende naam van Jezus is in zijn wortel een Hebreeuwsch woord, en ook buiten den Middelaar en lang vóór hem door anderen gedragen. Wat in Hebr. 4: 8 staat: „Want indien Jezus hen in de ruste geleid had, zoo had Hij daarna niet gesproken van een anderen dag“, slaat, gelijk elk Schriftkenners weet, niet op den Middelaar maar op Jezus, den zoon van Nun, gelijk het verband trouws duidelijk uitwijst. Feitelijk is dus de naam Jezus dezelfde naam als de naam Jozua; iets wat men lichter beseffen zal zoo men ook let op den naam Jesu, die in 1 Kron. 24: 11 en bovendien nog wel twintig malen in het Oude Testament voorkomt; vooral in de Babylonische ballingschap. Dat nu bij de Grieken deze naam eerst Jhoer, en later Jhoes werd uitgesproken, ging naar vaste spraakwet; terwijl de Romeinen, door wier tusschenkomst wij dien naam ontvingen, eveneens naar de wet hunner talen, dezen

naam in Jesu, later Jesus, en bij ons Jezus vertolken. De Italianen spreken het nu nog Jesoe (Jesu) uit; de Franschen laten de s nog weg voor den naam Christus; de Duitschers hebben ook den o-klink gehouden; en wij en de Engelsen zijn de eenigen die meer de uitspraak Jezus hebben.

Over den oorsprong van dezen naam zij opgemerkt, dat Jozua de zoon van Nun oorspronkelijk Hozza heette en blijkens Num. 13: 16 v.v. dezen zijn naam door Mozes zag omgezet in dien van Jozua; twee namen die in het Hebreeuwsch weinig schelen, want Hozza heet Hozscho en Jozua Je-Hoschua. Deze naamsverandering heeft evenals die van Abram in Abraham, van Sarah in Sarai enz. goddelijke bedoelens, en men doet verkeerd, zoo men hieraan minder gewicht hecht. Als de hooge God oorzaak en reden vindt, om derwijs aan den klink en den zin van een naam te hechten, dan Hijzelf van Sarah Sarai maakt, dan moet het voor ons vast staan, dat zulk een schijnbaar nietig iets toch wel terdege gewicht heeft. Men mag niet spelenderwijs over éénig werk Gods heenloopen. Nu veranderde ook Mozes Jozua's naam niet bij wijze van woordspeling, maar als Middelaar des Ouden Verbonds; en al verstondestijds de oude kerk uit Jozua's dagen zelf nog niet het allergeingste van de reden, die voor deze naamsverandering bestond, ons is dit nu van achteren door de naamgeving van Jezus reeds volkomen duidelijk geworden, en het geloof verstaat, hoe deze daad van Mozes rechtstreeks op den Middelaar des Nieuwen Verbonds doelde.

Mozes had Israël niet kunnen verlossen; en niet Mozes maar Jehovah zelf had in de Schellzee Farao en zijn heir verdronken en zijn volk Israël droogvoets daardoor geleid. De man die Israël als heil verlost heeft, is dan ook niet Mozes maar Jozua geweest, en dit inbrengen van Israël in het land der belofte was typisch, gelijk geheel Israels leven in Kanaän van typische beduidenis was; iets wat vooral onze Chelasten wel mochten indenken. Aan de oude bedeeeling bleef altoos de toezegging van ardscheit zegen in het land van melk en honig overvloeiende. Zegt ge nu: het wonen in dat land van melk en honig was dan ook de eigenlijke zegen, waarmee God de gerechtigheid van zijn volk kroonde, — dan staat Israël zelfs verre beneden menig heidensch volk; want onder de heidensche volken werd veelzins op vergelding na den dood en op een hooger goed dan melk en honig gezeen. Op die manier snijdt men de zenuw van heel de openbaring door en maakt het Oude Testament verachtelijk. Erkent men daarentegen, dat dit alles slechts sacramenteel en typisch was, zoo gaat er op eenmaal een heerlijke licht op. Dan toch merkt ge dat dit alles voor de kerk des Ouden Verbonds slechts een spiegel en afschaduwing was, waarin de verkorenen des Heeren een beeld zagen van het hemelsche en toekomstige geestelijke goed. En zoo opgevat droeg Jezus dus niet een naam dien toevalligwijls ook Jozua de zoon van Nun, en Jozua de hoogerpriester in Zacharia's dagen gedragen had, maar droegen omgekeerd deze beide mannen hun naam, als spiegelbeeld van Hem, die alleen en naar waarheid dien naam dragen kon. En overmits nu in Jozua de draagvoering-idee was weggebleven, doordien hij alleen krijgsman en geweld tegen den vijand was, wordt daarom naast Jozua, den zoon van Nun, nu ook nog Jozua de hoogerpriester geplaatst. Eerst zoo werd het typisch spiegelbeeld volledig: Verlosser, Zaligmaker; ja, maar ook Zaligmaker van zonde 1).

De betekenis van dezen naam Jezus staat door de stellige verklaring van den engel vast: „Gij zult zijnen naam noemen Jezus, want hij zal zijn volk ontknaken van hunne zonde.“ Hier mag niet aan getorad. Dit, dit alles en niets dan dit ligt in dezen naam dien Jezus draagt in. Het is niet een naam die eenvoudig doet op: gelukkig maken, maar zeer stellig op verlossen, want het wortelwoord duidt zeer stellig op het verlossen van iemand, die in benauwdheid of in banden ligt. En ook

1) Over de scheiding van den naam Jezus' kan hier niet breed gehandeld. Van oudsher bestond hier twee zielen gevoelen over. De eene reeks geleerden namelijk leidde den naam af van Jozua en Jozua, en vinden er de betekenis in van: God is redder, terwijl anderen en met name onze Gereformeerde godgeleerden, lieten niet den naam van Jozua maar Jezus, en aan een anderen afleiding van Jezus of Jhoes dachten. Dit verschil blijft hier onbeslist. Slechts zij opgemerkt dat de overgang in de uitspraak van Jozua op Jezus verlaard kan worden uit tweeërlei afkorting van den naam Jehovah, t.w. Jh en Jh of Jh. Het poegen over oude Verreemderde taal-kennis vloeide voort uit de angst om zoo mogelijk te blijven bij Malu. 1: 21.

De betekenis van dezen naam Jezus staat door de stellige verklaring van den engel vast: „Gij zult zijnen naam noemen Jezus, want hij zal zijn volk ontknaken van hunne zonde.“ Hier mag niet aan getorad. Dit, dit alles en niets dan dit ligt in dezen naam dien Jezus draagt in. Het is niet een naam die eenvoudig doet op: gelukkig maken, maar zeer stellig op verlossen, want het wortelwoord duidt zeer stellig op het verlossen van iemand, die in benauwdheid of in banden ligt. En ook

De betekenis van dezen naam Jezus staat door de stellige verklaring van den engel vast: „Gij zult zijnen naam noemen Jezus, want hij zal zijn volk ontknaken van hunne zonde.“ Hier mag niet aan getorad. Dit, dit alles en niets dan dit ligt in dezen naam dien Jezus draagt in. Het is niet een naam die eenvoudig doet op: gelukkig maken, maar zeer stellig op verlossen, want het wortelwoord duidt zeer stellig op het verlossen van iemand, die in benauwdheid of in banden ligt. En ook

De betekenis van dezen naam Jezus staat door de stellige verklaring van den engel vast: „Gij zult zijnen naam noemen Jezus, want hij zal zijn volk ontknaken van hunne zonde.“ Hier mag niet aan getorad. Dit, dit alles en niets dan dit ligt in dezen naam dien Jezus draagt in. Het is niet een naam die eenvoudig doet op: gelukkig maken, maar zeer stellig op verlossen, want het wortelwoord duidt zeer stellig op het verlossen van iemand, die in benauwdheid of in banden ligt. En ook

het duidt niet op: verlossen van min blijde omstandigheden, maar zeer bepaald op verlossen van zonde. Want wel ligt dit niet in het Hebreeuwsche woord, want het ligt wel in het antitypisch karakter van dezen naam. Elke naam toch, die reeds gespiegeld was in een vroegeren, die op iets uitwendigs zag, doelt en moet doelen op iets geestelijks. Anders kon hij geen in typen afgebeelde naam zijn. Zoo staat het dan vast, dat er op geestelijke verlossing in dezen naam gedooeld is; en geestelijk iemand redden uit een macht die hem gebonden houdt, kan niet anders beduiden dan juist wat de engel zei: „Hij zal zijn volk verlossen van zijn zonde.“ Gelijk bij alle hemelsche, goddelijke uitlegging van het Oude Verbond in het Nieuwe, zoo vinden we dan ook hier bij den naam Jezus eene uitlegging, die zich niet stipt aan den oorsprong van het woord houdt, en tegelijk het geestelijk gebruik van dit woord toelicht.

Doorzichtig duidelijk ligt in deze naamgeving van Jezus dan ook een goddelijk protest tegen de droomerijen der Ethische Vermiddelings-theologen, als zou de Middelaar niet zoover gekomen zijn, om zondaren te verlossen maar om het goddelijke en menscheleke natuur saam te brengen en te verzoenen, door den tusschen-schakel van zijn God-menscheleken persoon; een stelling die bij de pantheistische wijsgeeren, en volstrekt niet in de Heilige Schrift thuis hoort.

En ook valt hiermee de reeds meermalen bestredene, en hiermee samenhangende voorstelling, alsof de Middelaar toch zou gekomen zijn in ons menscheleke vleesch, ook al ware Adam niet gevallen.

God gaf den naam des Middelaars; in dien naam lag zijn naam uitgedrukt; en atipt heet dus de bedeeeling der kerk zich binnen de perken, door dien naam gesteld, te bewegen.

Zijn naam is Jezus. Die naam beduidt, naar God verklaard heeft, Verlosser van zonden. En hiermee is dus elke ketterij afgesneden, die wijsgeerige denkbeelden mengen wil in het aangrijpende denkbeeld der Verlossing van wie ongetroost in zijn zonde, om troost naar den Heilige roept.

Zoo is met dezen rijken, heerlijken naam dan op eenmaal het standpunt bepaald dat de kerk tegenover den Christus en de Christus tegenover de wereld inneemt.

Met allen lof en hulde voor de uitnemendheid van zijn persoon en denkbeelden; met alle bewondering der wijsgeeren voor den eenvoud van zijn middel om de menscheit te herscheppen; en zelfs met alle diepzinnige geleerdheid over den sleutel der wereld-historie, die in zijn kruis ligt, wil Jezus niets te maken hebben.

Daar is hij niet voor, en daar komt hij niet voor.

Hij zoekt zondaren, en zijn volk wil hij van zonden verlossen.

Vandaar dan ook dat elke richting in de kerk, die het in allerlei geleerde beschaving en fraaie bespiegeling zocht, onherroepelijk als een doodgelopen stroom verand is; en dat het leven der kerk weer telkens is opgekomen onder die „kinderkens“ en die „ellendigen“, die bij Geestelich zich zelf als verloren en doemwaardige, ja doem-schuldige, zondaren, leerden bekennen.

Feitelijk breekt dus de naam van Jezus door al de opgezette schermen van uw inbeelding en hoogheid heen, en werpt u als zondaar in het stof neder.

Die naam „Jezus“ is een ontzettende macht die in uw borst indringt, in de gewelven van uw hart, uw conscientie, en door die conscientie den wortel uws levens opzoekt, en in dien wortel uws levens u als een verkankerd wezen aan u zelf ontdekt. Zijn naam zou geen Jezus zijn, zoo er geen zondebeders onder het schoone kleed van uw menscheleke zelfbehagen school. En daarom ruikt zijn naam Jezus dat schoone kleed weg, en laat u zien wat er onder schuilt, en zegt u dat Jezus komt, om met dat diepe zielebeders in u zich bezig te houden. Hij zegt niet, dat hij ook niet heil aanbrengt in uitwendigen zin. Eer omstuwt hem de heerlijkheid. Maar dat andere volgt. Dat is het uitgangspunt niet. Daar vat hij u niet aan. Hetgeen wat Hem tot u en met u in aanraking brengt is uitsluitend die diepe bloedende wond van uw hart. En wie daar niet aan wil, die heeft dan ook niets met Jezus te maken. Die staat geheel buiten hem. Voor dien bestaat er geen Jezus, d. i. één die zalig maakt van zonde.

Vat dit diep. Al uw zingen van dien liefslijken naam, die langs de wolven ruischt, al uw dwepen met dien beminnelijken Heiland, is nog

niets dan verloochening van dien Ecnige, zoolang ge niet als Jezus hem aanroep, als uw Jezus, d. i. als de lossen van uw persoon uit uw zonde.

Vandaar dan ook de diepe scheur, die thans door de belijders van den Christus gaat, en het droeve feit dat ge onder de belijders een zoo breedden stroom vindt van mannen en van vrouwen, die letterlijk van alle eigenlijke genadeleven vervreemd zijn. O, Ze hebben den Heiland lief, ze dwepen met hem, boeiend en verrukkend schoon kunnen ze over hem spreken; maar het gaat allemaal buiten het genadeleven om. Niet buiten allerlei aanprijzing van liefde in edeler zin. Dat niet. O, Neen. Daar zijn ze zelfs overvloeiende in. Maar ze raken zelfs niet aan het genadeleven. En zoo komt het dan, dat 's Heeren volk het ook onder een prediking van dien aard niet kan uithouden. Want hoor maar, alles wat u daar verkondigd wordt, is fraai en boeiend gezegd, tintelt van bewondering voor Jezus. O, ja. Alleen maar het is niet van Jezus; niet van den Verlosser van zonde dat men u spreekt. Of ook, zoo men er u nog van spreekt, dan is het op wijsgeerige, denkbeeldige wijs, en zoo heel anders dan de Schrift u toont, dat een arm en verloren zondaar gered wordt.

En dat is het nu, dat men den Naam des Heeren niet predikt. Zijn naam is Jezus, d. w. z. dat hij „zijn volk“ zal zaligmaken van hun zonden. Dit nu heeft geen zin, zoo bedoeld wordt, dat allengs heel de wereld door allerlei heiliggende invloeden volmaakt moet worden. Dan toch is er geen volk, dat Jezus' eigen volk is, en zoo komt de geestelijke beduidenis van zijn naam niet tot zijn recht. Want Jezus en hiermee eindigen we dit ditmaal. Jezus, is een naam die scheiding maakt onder de zondaren. Zondaren zijn ze allen. Maar onder die zondaren zijn er, die hem als Verlosser van zonden, d. i. als „Jezus“ aanroepen, en er zijn er, die hem als Verlosser van zonden, d. i. als „Jezus“ verwerpen. Nu is het „genadeleven“ het leven in den kring der eersten, en onderscheiden van het leven in dien tweeden kring. En die scheiding nu werpt de wijsgeerige belijders dezer eeuw. Ze wil geen Jezus, die van zonden verlost, en nog veel minder een Jezus die van zonden zaligt zijn eigen volk.

KUYPER.

„Mijne schapen!“

Mijne schapen hooren mijne stem. Joh. 10: 27.

Onze kerk belijdt in hare Confessie, dat heel de natuur om ons heen als een boek met letterkens is, „die ons de onzienlijke dinghen Gods ten aanschouwen geven.“

En dit is schoon gezegd. Maar toch kon men allicht nog schooner zeggen, dat heel die wereld een boek met sprekende beelden om ons nitspreidt, die ons in heilige beeldspraak de verborgenheden van het eeuwige Koninkrijk, zoo er ons oog maar voor geopend is, ontvouwen.

Daar ziet Jezus langs Galilea's glooiende heuvelen een herder met zijn kudde omdwalen, en die schapen met hun witte wol hooren hem; die schapen met hun lammerkens er bij huppelend; en openen zijt Jezus, door dat uitwendige heen, in die kudde het wezen van zijn heilige kerk.

Hij, de goede Herder, en die kudde zijn schapen, die Hem volgen zullen, waar Hij ook heen gaat.

Niet, dat Jezus er dat-zoo bij dacht en bij manier van vergelijking het er van maakte. Neen, hij las het er uit; het stond er in; in die kudde met haar herder, stond van het paradijs af het beeld van Christus en zijn kerk getekend.

De Heere onze God, die in zijn eeuwig raad het bestek voor zijn kerk had getekend, was ook de God, in wiens denken het eerst het denkbeeld van zulk een kudde met haar Herder was opgekomen, en toen schied Hij die kudde en in die kudde de lammeren en de schapen, en in die schapen de natuur der schapen, en onder die schapen onderling en met dien Herder een ongedwongen, en instinctief verband, en dat alles schijnt en ordende en regelende Hij naar het wezen zijner kerk moest zijn.

Zoo lag dan in die kudde het beeld der kerk van het paradijs af getekend.

En nu, iets had de Heilige Geest hiervan reeds in David en in Psalm 23 en bij Zacharias en bij Ezechiel laten merken.

Maar toch die het er in las, en het er aan zijn kerk in lezen leerde, was de Heere. „Ik ben de goede Herder en Ik ken mijn schapen“, dat was het voorlezen aan zijn kerk van wat in dit kenig beeld der kudde bij de schepping bedoeld was en van de schepping af lag.

Als God de Heere ons zulk beeld geeft, is het zoo rijk en zoo schoon.

Of als die schapen der kudde op elkaar dringen en niet van elkaar te scheiden zijn, zoodat waar het eerste schaap gaat al de andere opeendringend volgen en nakomen, en ge uit de verte één veld van witte wol ziet, en nauwelijks schaaft van schaaft onderscheiden kunt, spreekt dan daarin de liefde niet, die teedere, innige, aanhankelijke liefde die de leden Christi verbindt moet? Heeft dat dan aan de kerk niets te vertellen van de gemeenschap der heiligen? En als dan de zonen van hetzelfde huis zoo vaak verdeeld uiteenloopen, elk naar een kant, gaat er dan van het instinct dier kudde niet een roepen uit, dat u een verwijt brengt en u beschaamt?

Hebt ge in streken, waar kudden van duizend schapen en meer samenweiden, des morgens bij het uitgaan uit den schaaftal het vroolijk blaten wel eens beluisterd? En is dan dat blaten als met één stem, met één geluid, niet als de morgenpsalm met één acroord door heel de kudde voor heer Schepper aangeheven? En ook die één stem, die zich uit aller keel saamjaart en als met één acroord door de velden dreunt, heeft zij geen sprake voor de kerke Gods, dat ook zij in veel hooger zin als met één stem geluid en in één heilig acroord haar lofsalm voor haar God heeft te jubelen?

Duiken niet, als de kudde langs een beek wordt geleid, al die vriendelijke kopjes neer, om aan eenzelfde stroomend water zich den dorst te lessen, en als er maar plaats is, plukken ze dan het groene gras niet van eenzelfde weide?

En als ze zich moe hebben gehuppeld en de zon gaat hoog staan en het uur van ruste is gekomen, leggen ze zich dan niet allen samen als in één kring om den herder neder, half tegen elkaar aangedoken en als leunend op elkaar?

En dit wonder instinctieve liefdeleven, die gemeenschappelijke, dat instinctief gezellige en saam doorleefde leven, is het niet een beeld, heeft het niet een sprake Gods, die het „Vader, dat ze allen één zijn mogen!“ zoo wonderschoon voor ons vertolkt?

En dan die ongezeene en toch zoo sterke band aan den herder!

Schier elk ander dier vindt zijn eigen weg, maar het schaap en het lam is zonder den herder blind, en kent niets, en komt om!

Die herder hoort bij de kudde, zoodat uw hoofd bij uw lichaam hoort, zullen de leden werken kunnen. Zonder dien herder zijn het losse schapen, maar is het de kudde niet. Het is die herder die ze tot kudde maakt.

En zoodat er bij Ezechiel van de raderen der cherubijnen staat: „Waar de Geest ging daar gingen zij“, zoo ook is het met de kudde achter den herder: waar de herder gaat, gaat de kudde na.“ Het is één beweging die zich van zijn voetstappen aan heel de kudde meedeelt. Het is of hij leeft in die kudde en macht over ze heeft om te in beweging te zetten.

En dat niet, omdat er een mensch voor hen uitgaat. Beproef het maar om bij een u vreemde kudde voor herder te spelen, en geen schaaft komt van zijn plaats. Vreemd blaten ze u aan, maar hun instinct belet u macht over hen te oefenen.

Totdat de herder komt, en dan opeens toovt die herder leven en gang in die kudde en alles trekt mede op.

En dat merken ze niet aan zijn kleed of gewaad, aan zijn staf of zijn hond. Want trek hem vrij andere kleederen aan en geef een anderen staf in zijn hand, en toch, als ze zijn stem maar hooren, gaat op eenmaal heel de kudde hem achter na.

En nu wat is dit wonder instinct? Waartoe schied de Heere dit aan zijn kudde in? Waarom anders, dan om ook daarin zijn goddelijke teekening te volmaken, en de kerke Gods als in beeld te doen zien, wat het tusschen haar en den Oppersten Herder harer ziele moet zijn.

Aan Hem gebonden en aan Hem gewend en Hem volgend door niets dan door de macht van zijn Woord?

En dan die wolf die komt en de schapen moorden wil, en die huurling die haastig over de heining klimt en schapen wil stelen; en tegenover beide die echte, wezenlijke herder, die om niets dan om zijn kudde denkt, en voor ze waakt en strijdt en zich desnoods door den wolf verscheuren laat!

O, Die goede Herder, die zijn leven voor de schapen stelt, en zoo niet ziet dat de wolf uw ziel wil besprengen, of Hij is hij u!

Ja als de wolf u reeds in de nacht had gegrepen, dan laat Hij u nog niet los, maar ontkomt u en houdt u met zijn sterke hand, en noch wolf noch huurling kan u uit die terke hand losrukken.

Dat merkt de wolf, dat merkt de huurling dan ook wel, en als wolf of huurling den Herder er bij ziet, durven ze niet. O, Blijft bij Jezus maar en laat Jezus hij u blijven, dan zijt ge niet maar veilig, maar komt zelfs de Verleider niet op u aan.

En dan, als ge afgedoeld en verloren waart, die Herder die u oproekt en niet lost eer Hij u weer heeft gevonden, en u op zijn schouders naar de kudde terugdraagt.

En, om niet meer te noemen, bij die kudde de teere lammerkens, die als het zaad der kerk zijn, en die nog niet zelf grazen kunnen, maar met melk gevoed worden.

O, Is het toch niet heerlijk in zóó één levend